

Evoluce a mužská homosexualita

Výzkumná práce Paula Vaseyho (2008), ze které čerpá článek na tn.nova.cz „Jak se šíří homosexualita – vědci přišli s odpovědí“ se zabývá otázkou přetrvávání homosexuality v běhu evoluce lidstva. Poukazuje na jiné výzkumy, které prokázaly genetickou podloženost homosexuality u mužů a na výzkumy, které prokazují, že toto chování se vyskytovalo a vyskytuje v podobné (sic nízké) míře napříč lidskou historií i různými kulturami. Jak to, že geny pro homosexuální chování u mužů jsou neustále přítomny v lidském genetickém fondu, když je nepochybné, že homosexuální muži mají mnohem méně potomků, než heterosexuální? Odpovědí na tuto otázku může být tzv. kin-selection hypotéza, která uvádí že homosexuální muži jsou mnohem lepší strýčkové, než muži heterosexuální, totiž, že poskytují zcela altruisticky pomoc svým sourozencům s péčí o jejich děti (větší než strýčkové s heterosexuální orientací) a tak přispívají k většímu počtu svých nepřímých potomků (neteří, synovců) a tak podporují své geny alespoň nepřímo. Tato hypotéza nebyla potvrzena na výzkumných projektech provedených v Evropě a v USA.

Autoři navazují na již provedený výzkum populace na ostrově Samoa, kde obyvatelé chápou homosexuální muže jako jakési třetí pohlaví (fa'afafine), které je respektovanou součástí společnosti. Data byla získána ve dvou vlnách (v roce 2007 – původní výzkum a v roce 2009 jeho replikace) od celkem 94 fa'afafine, 66 heterosexuálních mužů zatím bezdětných a 72 mužů s alespoň jedním dítětem. Základní získané údaje zahrnovali věk, vzdělání a příjem účastníka, sexuální orientaci (vyjádřenou na Kinseyho na škále 0-6). Dále účastníci vyplňovali tzv. Avuncular Tendencies Subscale test (test “strýčkovských tendencí”), který obsahoval 9 otázek (např. jestli by se postarali o neteř/synovce po dobu jednoho týdne), na které odpovídali na škále 0- silně nesouhlasím až 7- silně souhlasím). Výsledek “strýčkovství” byl počítán jako aritmetický průměr těchto 9 odpovědí. Bylo vypočteno vysoké alfa pro interní konsistenci odpovědí na tento test u všech skupin (fa'afafine: $\alpha = .84$; heterosexuální bezdětní muži: $\alpha = .83$; heterosexuální muži s dítětem: $\alpha = .91$), to znamená, že všechny otázky měří podobný koncept – strýčkovství. Výsledky byly shrnuty do tabulky:

	Fa'afafine n=94		Gynephilic men with no children n=66		Gynephilic men with child/ren n=72		Analysis of variance		
	M	SD	M	SD	M	SD	F	dfwithin	p
Age (in years)	29,48	7,31	21,88	4,22	33,39	7,48	53,33	229,00	<.001
Income (USD)	5956,36	7980,22	2400,50	3517,59	5636,10	5096,89	7,42	229,00	.001
Avuncular tendencies	6,20	0,92	5,56	1,06	5,55	1,37	9,18	227,00	<.001

Analýza rozptylu prokázala největší vliv skupiny na věk participantů. Post-hoc analýza (LSD) ukázala, že muži s dětmi jsou starší než fa'afafine a ti naopak signifikantně starší než heterosexuální muži bez dětí. ANOVA dále ukázala vliv skupiny na příjem respondentů, a podle výsledků LSD příjem fa'afafine významně vyšší než příjem, ale nelišil se od příjmu heterosexuálních bezdětných mužů. Analýza kovariance ANCOVA byla provedena pro ověření závislosti strýčkovství na členství ve skupině (fixní faktor, věk a příjem kovarianty). Tato analýza odhalila, že faktor strýčkovství je hlavně určován členstvím ve skupině. Post-hoc analýza (opět LSD) ukázala, že fa'afafine mají vyšší skóre ve

strýčkovství než heterosexuální muži s dětmi i než heterosexuální muži bez dětí. Mezi dvěma skupinami heterosexuálních mužů nebyl významný rozdíl.

Dále autoři kontrolovali korelaci mezi věkem a příjmem v rámci každé skupiny. Ani v jednom případě nebyly nalezeny významné závislosti.

Ve studii tedy byla prokázána vyšší tendence k tomu být lepším strýčkem u fa'afafine, než u ostatních mužů, ať měli nebo neměli vlastní děti. Autoři sami v závěru uvádějí omezení jejich výzkumu a nutnost dalších výzkumů této otázky.

V uvedeném populárním článku se autor především snaží zaujmout čtenáře skandalizujícím výrazem „šíření homosexuality“ v titulku článku. Pak sice velmi stručně, ale pravdivě charakterizuje výzkum a jeho účel a uvádí pouze některé argumenty ze závěrečné diskuze ve studii vytržené z kontextu. V závěrečné větě článek vyvolává představu homosexuálních strýčků, kteří se více starají o své synovce a neteře a s jakým nepochopením by se asi setkali na západě. Čímž vyvolává zcela nechutnou homofobní diskuzi čtenářů níže pod článkem.

Podle mého mínění byla vědecká studie v tomto případě zneužita k získání pozornosti specifické skupiny čtenářů, kteří mají silný postoj k homosexualitě jako takové. Autoři článku se nesnaží primárně informovat o výzkumu, přilákat čtenáře na skandální titulek a dát jim prostor k diskuzi. Na druhou stranu jsem ve článku nenašla žádné lži ani významná zkreslení (až na otázku v titulku). Článek uvádí (sic velmi zkráceně) smysl studie, její východiska a závěry. Na druhou stranu se dá těžko od novin tohoto typu čekat článek serióznější. I když jsem našla další články odkazující na tuto studii, žádný z nich nebyl v serióznějším typu média, a všechny si byly velmi podobné svým stylem, délkou i diskuzí čtenářů.

Literatura:

Vasey, P.L., VanderLaan, D.P., 2008, **Avuncular Tendencies and the Evolution of Male Androphilia in Samoan Fa'afafine**, Archives of Sexual Behavior, Retrieved: 27 February
<http://www.springerlink.com/content/a70g320g8u678586/fulltext.pdf>

Je-li homosexualita v genech, jak se šíří? Vědci přišli s odpovědí, tn nova - magazín Žena, retrieved 27 February 2010 <http://tn.nova.cz/magazin/zena/laska-a-sex/je-li-homosexualita-v-genech-jak-se-siri-vedci-prisli-s-odpovedi.html>